

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ได้มาจากการตอบแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย และจากการสังเกตการสอนของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2 ในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยของครูอนุบาล นำเสนอข้อมูลจากผลการวิจัยได้ ดังนี้

ข้อมูลจากแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตยของครูอนุบาล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของครูอนุบาล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก 7 ด้าน คือ ด้านการเคารพผู้อื่น ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และด้านการปฏิบัติตนตามสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก 7 ด้าน คือ ด้านการเคารพผู้อื่น ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และด้านการปฏิบัติตนตามสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาในการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย

ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมประจำปีโดยของครูอนุบาล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก

ข้อมูลจากแบบวัดพฤติกรรมประจำปีโดยของครูอนุบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบวัดพฤติกรรมประจำปีโดยของครูอนุบาล

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2 จำแนกตามข้อมูลด้านสภาพส่วนตัว

สภาพของครู	จำนวน	ร้อยละ
	N=318	
1. เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	318	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	2	.6
20-30 ปี	7	2.2
31-40 ปี	125	39.3
41-50 ปี	158	49.7
สูงกว่า 50 ปี	26	8.2
3. วุฒิกการศึกษา		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	10	3.1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพของครู	จำนวน N=318	ร้อยละ
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	18	5.7
ปริญญาตรี	282	88.7
ปริญญาโท	8	2.5
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
ปฐมวัยหรืออนุบาล	142	44.5
ประถมศึกษา	65	20.4
อื่น ๆ	111	34.8
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-5 ปี	5	1.6
6-10 ปี	12	3.8
11-15 ปี	71	22.3
มากกว่า 15 ปี	230	72.3
6. ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
1-5 ปี	47	14.8
6-10 ปี	76	23.9
11-15 ปี	60	18.9
มากกว่า 15 ปี	135	42.5

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบวัดพฤติกรรม
ประชาธิปไตยปรากฏผล ดังนี้

ผู้ตอบแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2 เป็นเพศหญิง
ทั้งหมด ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบ
การศึกษาวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 88.7 และจบสาขาการศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาล
ร้อยละ 44.5 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.3
แต่มีเพียงร้อยละ 42.5 เท่านั้นที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษามากกว่า
15 ปี

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล 2 จำแนกตามความคิดเห็น
และประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างเสริมประชาธิปไตย

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N=318	
7. ความสนใจในเรื่องการสร้างเสริมประชาธิปไตย		
ในโรงเรียน		
สนใจมาก	196	61.65
สนใจปานกลาง	115	36.16
สนใจน้อย	7	2.20
ไม่สนใจ	0	0
8. ความจำเป็นในการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย		
ให้แก่เด็กเรียนอนุบาล		
จำเป็นอย่างยิ่ง	207	65.09
จำเป็น	104	32.70
ไม่จำเป็น	6	2.20
9. การไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการจัดโครงการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน		
เคย	202	63.52
ไม่เคย	116	36.48
10. การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสร้างเสริมประชาธิปไตยให้แก่เด็กเรียน		
เคย	37	11.63
ไม่เคย	281	88.36

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N=318	
11. โรงเรียนจัดให้มีโครงการสร้างเสริมพฤติกรรม		
ประชาธิปไตยในระดับอนุบาลหรือไม่		
มี	118	37.1
ไม่มี	200	62.89
12. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดโครงการสร้างเสริม		
พฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับอนุบาลหรือไม่		
มี	111	94.07
ไม่มี	7	5.93

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างเสริมประชาธิปไตย พบว่า

ครูอนุบาลส่วนใหญ่ สนใจในเรื่องการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และเห็นว่ามีควมจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยให้แก่เด็กอนุบาล มีครูอนุบาลร้อยละ 63.52 ที่เคยไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการจัดโครงการสร้างเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน แต่มีครูอนุบาลถึงร้อยละ 88.36 ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสร้างเสริมประชาธิปไตย

โรงเรียนร้อยละ 37.1 เท่านั้นที่มีการจัดโครงการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย แต่เป็นโครงการที่จัดในระดับประถมศึกษา ส่วนในระดับอนุบาลส่วนใหญ่สอนสอดแทรกในการจัดประสบการณ์ประจำวันให้แก่เด็ก โดยครูในโรงเรียนที่จัดให้มีโครงการ

สร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับอนุบาล มีส่วนร่วมในการจัดโครงการถึงร้อยละ 94.07

ลักษณะการจัดโครงการของโรงเรียนที่มีโครงการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับอนุบาลที่ได้ข้อมูลจากแบบวัดพฤติกรรมประชาธิปไตย

โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดต่าง ๆ ยังไม่มีการจัดโครงการที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับอนุบาลโดยเฉพาะ แต่มีการจัดในระดับประถมศึกษาและจัดให้นักเรียนอนุบาลเข้าร่วมหรือสังเกตการณ์เป็นบางครั้ง ส่วนการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับอนุบาลจะจัดโดยสอดแทรกในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในลักษณะต่อไปนี้

1. ให้เด็กเลือกผู้นำ หรือ ตัวแทนของกลุ่ม ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. จัดให้เด็กทำงานในระบบกลุ่ม
3. ให้เด็กทำงานตามความพอใจและความสนใจของตนเอง
4. ใช้มติของห้องเรียน ในการปฏิบัติขณะอยู่ในห้อง
5. เปิดโอกาสให้เด็กคิด และช่วยกันจัดมุมประสบการณ์
6. ให้เด็กมีสิทธิแสดงความคิดเห็น และซักถามเมื่อสงสัย
7. รับฟังความคิดเห็นที่เด็กเสนอมา
8. แบ่งงานให้เด็กรับผิดชอบงานในห้อง
9. ให้เด็กร่วมกันเสนอกฎระเบียบต่าง ๆ ในห้องเรียน
10. ให้โอกาสเด็กทำตามสิ่งที่ตนต้องการแต่ต้องอยู่ในข้อตกลงหรือกติกาของห้องเรียน
11. เน้นการสร้างวินัยให้แก่เด็ก เช่น การเดินแถว การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ฝึกวินัยในการเดินให้ถูกกฎจราจร
12. ส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก

13. ฝึกให้เด็กรู้จักเลือกตั้ง โดยใช้บทบาทสมมติ
14. ฝึกให้เด็กรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
15. ฝึกให้เด็กเคารพกฎระเบียบ ของห้องเรียนและโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก แยกเป็น การเคารพผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

ด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชากรไทย
1. การเคารพผู้อื่น	2.63*	.29	มาก
2. การแสดงความคิดเห็น	2.24	.36	มาก
3. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	2.02	.44	มาก
4. การพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น	1.42	.64	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม	2.60	.30	มาก
6. การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	1.74	.44	ปานกลาง
7. การปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น	2.31	.38	มาก

จากตารางที่ 5 ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ด้านที่ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กมากที่สุด คือ ด้านการเคารพผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.63 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม ด้านการปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ด้านการแสดง

ความคิดเห็น และด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 2.60, 2.31, 2.24 และ 2.02 ตามลำดับ และครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย 1.74 และด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 1.42

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ให้แก่เด็กในด้านการเคารพผู้อื่น ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การเคารพผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ไม่ดูถูกผู้อื่น	2.57	.73	มาก
2. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	2.75	.63	มาก
3. ให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น	2.77*	.61	มาก
4. ให้โอกาสผู้อื่นแสดงความสามารถ	2.57	.54	มาก
5. พุดให้เกียรติผู้อื่น	2.64	.60	มาก
6. ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างยุติธรรม	2.46	.56	มาก
รวม	2.63	.29	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล 2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในด้านการเคารพผู้อื่นอยู่ในระดับมากทุกพฤติกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กเรื่องการให้ความสำคัญกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.77 รองลงมา คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กเรื่องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 2.75 ส่วนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในเรื่อง การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 2.46

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก ด้านการแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล 2

การแสดงความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประจำปีโดย
1. แสดงความคิดเห็น	1.21	1.26	ปานกลาง
2. แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	2.01	.72	มาก
3. มีมารยาทในการพูดแสดงความคิดเห็น			
1) ไม่พูดนานเกินไป ให้โอกาสผู้อื่นบ้าง	2.46	.98	มาก
2) ไม่พูดขัดจังหวะผู้อื่น	2.32	.69	มาก
3) ไม่พูดคำหยาบและไม่ก้าวร้าวผู้อื่น	2.70*	.67	มาก
4) ยอมรับความแตกต่างของความคิดเห็น	2.42	1.07	มาก
5) ตุกาลเทศะในการแสดงความคิดเห็น	2.30	.93	มาก
4. ป้องกันความคิดเห็นของตนอย่างมีเหตุผล สมควร	2.37	.60	มาก
รวม	2.24	.36	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล 2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก ด้านการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 7 เรื่อง โดยครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในเรื่อง ไม่ให้พูดคำหยาบและไม่ก้าวร้าวผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 2.70 รองลงมาคือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในเรื่องการไม่ให้เกิดพูดนานเกินไปหรือให้โอกาสผู้อื่นบ้าง มีค่าเฉลี่ย 2.46 และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กใน

เรื่องแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.01 แต่ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในเรื่องการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้ให้แก่เด็กด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ของครูผู้สอน
ชั้นอนุบาล 2

การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ฟังผู้อื่นให้เข้าใจ	2.84*	.62	มาก
2. รู้จักอดทนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจนจบ	2.43	.73	มาก
3. ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกผู้อื่น	2.56	.66	มาก
4. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างหรือ ขัดแย้งกับตน	1.60	1.41	ปานกลาง
5. ไม่ได้โต้แย้งหรือขัดผู้อื่นอย่างไม่มีเหตุผล	.72	1.03	น้อย
รวม	2.02	.44	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมาก 3 เรื่อง คือ ฟังผู้อื่นให้เข้าใจ มีค่าเฉลี่ย 2.84 ไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรกผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย 2.56 และเรื่องการเรียนรู้จักอดทนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจนจบ มีค่าเฉลี่ย 2.43 ส่วนในเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับตน ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 1.60 และครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอยู่ในระดับน้อยในเรื่องไม่ได้โต้แย้งหรือขัดผู้อื่นอย่างไม่มีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย .72

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก ในด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ชักถาม เพื่อความเข้าใจที่กระจ่างในความ คิดเห็นของผู้อื่น	1.40	1.12	ปานกลาง
2. ไม่ตัดสินใจตามความคิดของตนเอง โดยที่ไม่ได้ นำความคิดของผู้อื่นมาพิจารณา	1.86*	1.11	ปานกลาง
3. รู้จักนำความคิดของผู้อื่นมาประสานกัน ให้เป็น ประโยชน์ต่อกลุ่มหรือรู้จักนำความคิดของผู้อื่น มาใช้	1.38	1.38	ปานกลาง
4. แสดงความชื่นชมในความคิดเห็นของผู้อื่น	.94	1.32	น้อย
รวม	1.42	.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง 3 เรื่อง คือ ไม่ตัดสินใจตามความคิดของตนเอง โดยที่ไม่ได้นำความคิดของผู้อื่นมาพิจารณา ชักถาม เพื่อความเข้าใจที่กระจ่างในความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักนำความคิดของผู้อื่นมาประสานกันให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มหรือรู้จักนำความคิดของผู้อื่นมาใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86, 1.40 และ 1.38 ตามลำดับ ส่วนในเรื่องแสดงความชื่นชมในความคิดเห็นของผู้อื่นครูอนุบาลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .94

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้ให้แก่เด็ก ในด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมของครูผู้สอน
ชั้นอนุบาล 2

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ให้เด็กแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรม ต่าง ๆ ของห้อง	2.76	.52	มาก
2. ให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการทำกิจกรรมส่วนรวม	2.84*	.44	มาก
3. ให้เด็กอาสาทำงาน/ ช่วยงานเพื่อส่วนรวม	2.20	.67	มาก
4. ให้เด็กเสียสละเพื่อส่วนรวม	2.55	.92	มาก
5. ให้เด็กให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการทำ กิจกรรมส่วนรวม	2.72	.54	มาก
6. ไม่ยุ่งยงให้เกิดความแตกความสามัคคี ในการทำงาน/ อยู่ร่วมกัน	2.45	.98	มาก
รวม	2.60	.30	มาก

จากตารางที่ 10 ครูอนุบาลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง เรื่องที่ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กมากที่สุด คือ ให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการทำกิจกรรมส่วนรวม มีค่าเฉลี่ย 2.84 รองลงมาคือ ให้เด็กแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องมีค่าเฉลี่ย 2.76 และให้เด็กอาสาทำงานหรือ ช่วยงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.20

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ให้แก่เด็กด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. คิด เลือกลงและตัดสินใจด้วยตนเอง	1.57	.91	ปานกลาง
2. แก้ปัญหาและตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	2.38*	.72	มาก
3. สามารถอธิบาย/บอกได้ว่าตัดสินใจด้วย เหตุผลอะไร	1.42	.79	ปานกลาง
4. แสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อประกอบ การตัดสินใจ	1.61	.99	ปานกลาง
รวม	1.74	.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 ครูอนุบาลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลอยู่ในระดับมาก 1 เรื่อง คือ แก้ปัญหาและตัดสินใจโดยใช้เหตุผล มีค่าเฉลี่ย 2.38 และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลาง 3 เรื่อง คือ แสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ คิด เลือกลงและตัดสินใจด้วยตนเอง และสามารถอธิบายหรือบอกได้ว่าตัดสินใจด้วยเหตุผลอะไร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.61, 1.57 และ 1.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้ให้แก่เด็ก ด้านการปฏิบัติตนตามลัทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของตนเองและ
ผู้อื่น ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การปฏิบัติตนตามลัทธิ หน้าที่และเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. รักษาสิทธิในเรื่องร่างกายและทรัพย์สินของ ตนเองและผู้อื่น	2.58*	.84	มาก
2. ไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	2.45	.69	มาก
3. ไม่ปล่อยให้ผู้อื่นล่วงละเมิดสิทธิของตน โดยไม่จำเป็น	2.09	.49	มาก
4. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน	2.25	.69	มาก
5. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ	2.15	.67	มาก
รวม	2.31	.38	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก ด้าน
การปฏิบัติตนตามลัทธิหน้าที่และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง เรื่องที่ครู
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กมากที่สุด คือ รักษาสิทธิในเรื่อง ร่างกายและทรัพย์สิน
ของตนเองและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 2.58 รองลงมาคือ ไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มี
ค่าเฉลี่ย 2.45 และเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เรื่อง ไม่ปล่อยให้ผู้อื่น ล่วงละเมิดสิทธิ
ของตนโดยไม่จำเป็น มีค่าเฉลี่ย 2.09

ตอนที่ 3 ข้อมูลในการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก แยกเป็น การเคารพผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการปฏิบัติตามลัทธิ หน้าที่ และ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

ด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชากรไทย
1. การเคารพผู้อื่น	2.92	.35	ปานกลาง
2. การแสดงความคิดเห็น	2.93	.40	ปานกลาง
3. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.00	.48	มาก
4. การพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น	2.91	.42	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม	3.11*	.46	มาก
6. การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	2.97	.45	ปานกลาง
7. การปฏิบัติตามลัทธิ หน้าที่ และ เสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น	3.06	.44	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงว่าครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ด้านที่ครูมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.11

รองลงมาคือ การปฏิบัติตนตามลัทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 3.00 และด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 3.06 ส่วนด้านที่ครุมีพฤติกรรมความเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กปานกลาง คือ ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการเคารพผู้อื่นและด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 2.97, 2.93, 2.92 และ 2.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการเคารพผู้อื่นของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การเคารพผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ไม่ดูถูกเด็ก	3.38	.76	มาก
2. ยอมรับความแตกต่างของเด็ก	3.01	.92	มาก
3. ให้ความสนใจเด็กอย่างทั่วถึง	3.76*	.57	มาก
4. ให้โอกาสเด็กแสดงความสามารถ	1.89	1.02	น้อย
5. พุดให้เกียรติเด็ก	3.45	.76	มาก
6. ปฏิบัติต่อเด็กอย่างเสมอภาคยุติธรรม	2.32	1.13	ปานกลาง
รวม	2.92	.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการเคารพผู้อื่นอยู่ในระดับ มาก 4 เรื่อง คือ ให้ความสนใจเด็กอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือ พุดให้เกียรติเด็ก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.45 มีพฤติกรรม
การเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง ปฏิบัติต่อเด็กอย่างเสมอภาค
ยุติธรรม มีค่าเฉลี่ย 2.32 และเรื่องที่ครูมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับ
น้อยในเรื่อง ให้โอกาสเด็กแสดงความสามารถ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.89

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการแสดงความคิดเห็น ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การแสดงความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประจำปีโดย
1. แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ในกิจกรรม ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เด็กเห็น	3.21	.86	มาก
2. แสดงความคิดเห็นให้เด็กฟังอย่างมีเหตุผล	3.07	1.11	มาก
3. แสดงความคิดเห็นอย่างมีมารยาทในขณะ เมื่ออยู่กับเด็ก			
1) พูดใช้เวลาพอเหมาะและให้โอกาสเด็ก แสดงความคิดเห็น	3.61	.74	มาก
2) ไม่พูดขัดจังหวะเด็ก	1.72	.94	น้อย
3) พูดคำสุภาพ ไม่ก้าวร้าวเด็ก	3.13	.99	มาก
4) ยอมรับความแตกต่างในความคิดเห็น ของเด็ก	3.62*	.61	มาก
5) ดูกาลเทศะในการแสดงความคิดเห็น	3.02	1.06	มาก
4. ป้องกันความคิดเห็นของตนอย่างมี เหตุผลกับเด็ก	2.54	1.13	ปานกลาง
รวม	2.93	.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแทนที่ดีให้แก่เด็ก ด้านการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 6 เรื่อง เรื่องที่ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแทนที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ยอมรับความแตกต่างในความคิดเห็นของเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.62 รองลงมาคือ พุดใช้เวลาพอเหมาะและให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย 3.61 ส่วนพฤติกรรมการเป็นตัวแทนที่ดีให้แก่เด็กที่ครูมีอยู่ในระดับปานกลาง คือ เรื่อง ป้องกันความคิดเห็นของตนอย่างมีเหตุผลกับเด็ก มีค่าเฉลี่ย 2.54 และเรื่องที่ครูมีพฤติกรรมการเป็นตัวแทนที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับน้อย คือ เรื่องการไม่พูดขัดจังหวะเด็ก มีค่าเฉลี่ย 1.72

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดี
ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ฟังเด็กให้เข้าใจ	3.51*	.69	มาก
2. รับฟังความคิดเห็นของเด็กจนจบ	2.93	1.08	ปานกลาง
3. ไม่ขัดจังหวะ หรือพูดแทรกเด็ก	2.88	1.10	ปานกลาง
4. รับฟังความคิดเห็นของเด็กที่แตกต่าง หรือขัดแย้งกับตน	2.67	.97	ปานกลาง
5. ไม่ได้แย้งหรือขัดเด็กอย่างไม่มีเหตุผล	2.85	1.06	ปานกลาง
รวม	3.00	.48	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมากเพียง 1 เรื่อง คือ ฟังเด็กให้เข้าใจ
มีค่าเฉลี่ย 3.51 นอกนั้นครูมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ชักถามเด็ก เพื่อให้เด็กชี้แจงความคิดเห็น ของตนเอง	3.47	.71	มาก
2. ไม่เร่งรัดตัดสินใจตามความคิดของตนเอง โดยที่ ไม่ได้นำความคิดของเด็กมาพิจารณา	2.81	1.01	ปานกลาง
3. ประสานความคิดเห็นของเด็กให้เป็น ประโยชน์ต่อกลุ่ม รู้จักนำความคิดของเด็ก มาใช้อย่างเหมาะสม	1.70	.76	น้อย
4. แสดงความชื่นชมในความคิดเห็นของเด็ก	3.66*	.60	มาก
รวม	2.91	.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมาก 2 เรื่อง คือ แสดงความชื่นชมใน
ความคิดเห็นของเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.66 และเรื่องการชักถามเด็กเพื่อให้เด็กชี้แจงความคิด
เห็นของตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.47 ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องการไม่เร่งรัดตัดสินใจตามความคิดของตนเอง โดยที่ไม่ได้นำ
ความคิดของเด็กมาพิจารณา มีค่าเฉลี่ย 2.81 และครูมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่
เด็กอยู่ในระดับน้อย ในเรื่อง การประสาน ความคิดเห็นของเด็กให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม
หรือรู้จักนำความคิดของเด็กมาใช้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. รับผิดชอบในงานกิจการต่าง ๆ ของ โรงเรียนที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่	3.80*	.51	มาก
2. แสดงทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมส่วนรวมทาง วาจา หรือการกระทำ เมื่ออยู่กับเด็ก	3.39	1.07	มาก
3. ช่วยงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ร่วมกับเด็ก	3.27	.93	มาก
4. ยกย่องชมเชยเด็กที่ร่วมกิจกรรมส่วนรวม	3.73	.52	มาก
5. ให้ความร่วมมือแก่เด็กในการทำกิจกรรม ส่วนรวม	2.22	1.12	ปานกลาง
6. ไม่ทำการใด ๆ ไม่ว่าจะผ่านทางวาจาหรือ การกระทำอันจะก่อให้เกิดความแตกความ สามัคคีในการทำงานหรืออยู่ร่วมกัน	3.33	1.08	มาก
รวม	3.11	.46	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงว่าครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กด้าน
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวมอยู่ในระดับมาก 5 เรื่อง เรื่องที่ครูมีพฤติกรรมการเป็นตัว

แบบที่ดีที่สุดให้แก่เด็กมากที่สุดคือ รับผิดชอบในงานกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาคือ การยกย่องชมเชยเด็กที่ร่วมกิจกรรมส่วนรวม มีค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนในเรื่องของการให้ความร่วมมือแก่เด็กในการทำกิจกรรมส่วนรวม ครูมีพฤติกรรมการเป็นแบบที่ดีที่สุดให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.22

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นของเล่นหรือตัดสินใจ ทำกิจกรรม	3.34	.93	มาก
2. แสดงให้เด็กเห็นถึงการแก้ปัญหาและ ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้เหตุผล	2.95	1.11	ปานกลาง
3. อธิบายเหตุผลในการตัดสินใจให้เด็กฟังได้	3.35*	.89	มาก
4. แสดงให้เด็กเห็นถึงการแสวงหาข้อเท็จจริง ต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ	2.40	1.13	ปานกลาง
รวม	2.97	.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 แสดงว่าครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลอยู่ในระดับมาก 2 เรื่อง ได้แก่ อธิบายเหตุผลในการตัดสินใจให้เด็กฟังได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.35 และให้โอกาสเด็กเลือกเล่นของเล่นหรือตัดสินใจทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.34 ส่วนด้านที่ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลางมี 2 เรื่อง คือ แสดงให้เด็กเห็นถึงการแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้เหตุผลและแสดงให้เด็กเห็นถึงการแสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ย 2.95 และ 2.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก
ด้านการปฏิบัติตนตามลัทธิ หน้าที่และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ของครูผู้สอน
ชั้นอนุบาล 2

การปฏิบัติตนตามลัทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ ของตนเอง และผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม ประชาธิปไตย
1. รักษาสิทธิของตนเองและของเด็ก	3.53*	.78	มาก
2. ไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของเด็ก	3.35	.84	มาก
3. รักษาสิทธิของตนไม่ปล่อยให้เด็กมา ละเมิดสิทธิของตน	2.94	1.01	ปานกลาง
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบให้เด็กเห็น	3.40	.85	มาก
5. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อตกลงต่าง ๆ เช่นเดียวกับเด็ก	2.14	1.18	ปานกลาง
รวม	3.06	.44	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงว่าครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับมาก 3 เรื่อง คือ การรักษาสิทธิของตนเองและของเด็ก การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบให้เด็กเห็น และเรื่องที่ไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.53, 3.40 และ 3.35 ตามลำดับ ครูอนุบาลมีพฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กอยู่ในระดับปานกลาง 2 เรื่อง คือ การรักษาสิทธิของตนไม่ปล่อยให้เด็กมาละเมิดสิทธิของตน มีค่าเฉลี่ย 2.94 และเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงต่าง ๆ เช่นเดียวกับเด็ก มีค่าเฉลี่ย 2.14

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาในการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านปัญหาในการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยของครูผู้สอนชั้นอนุบาล 2

ข้อความ	\bar{X}	S.D.
1. ผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในเด็กอนุบาล	1.72	.95
2. ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในเด็กอนุบาล	1.70	.91
3. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการเด็ก	1.60	.77
4. ครูไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหารหรือชุมชนมากเท่าที่ควร	1.82	.86
5. ครูขาดการส่งเสริมให้ไปศึกษาอบรมในเรื่องการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย	2.38	.99
6. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย	2.19	.94
7. บุคลากรด้านอนุบาลไม่เห็นความสำคัญของการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยในเด็กอนุบาล	1.82	.89
8. ครูมีภาระมาก เหนื่อยเกินไปที่จะดูแลอบรมและปลูกฝังเด็ก	1.92	.89
9. ครูมีภาระงานมาก ไม่ค่อยมีเวลาติดตามดูแลพฤติกรรมเด็กอย่างทั่วถึง	2.03	.89
10. เด็กมีจำนวนมากเกินไป ครูดูแลไม่ทั่วถึง	2.70*	1.0

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.
11. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในจิตวิทยาการพูดกับเด็ก	1.80	.72
12. ครูไม่ระวังการกระทำของตนเอง ปฏิบัติตนสวนทางกับสิ่งที่สอนเด็ก	1.60	.70
13. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดูแลให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบที่ครูสอน	2.17	.86
14. ผู้ปกครองปฏิบัติตนไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ครูสอนที่โรงเรียน	2.20	.89

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ครูอนุบาลเห็นว่า การที่เด็กมีจำนวนมากเกินไปครูดูแลไม่ทั่วถึง เป็นปัญหามากที่สุดต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ย 2.70 และปัญหาที่รองลงมาอีก 5 ลำดับ คือ ครูขาดการส่งเสริมให้ไปศึกษาอบรมในเรื่องการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย ผู้ปกครองปฏิบัติตนไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ครูสอนที่โรงเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการสร้างเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตย ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดูแลให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบที่ครูสอน และครูมีภาระงานมาก ไม่ค่อยมีเวลาดูแลพฤติกรรมเด็กอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 2.38, 2.20, 2.19, 2.17 และ 2.03 ตามลำดับ

ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมประจำปีโดยของครูอนุบาล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก

1. ด้านการเคารพผู้อื่น

พฤติกรรมที่สังเกตได้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นประจำปีโดยทั้งหมด ไม่พบพฤติกรรมที่ไม่เป็นประจำปีโดย ซึ่งพฤติกรรมที่สังเกตพบมี 2 เรื่อง คือ การที่ครูสอนเด็กให้พูดให้เกียรติผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่พบมากที่สุด รองลงมาคือการสอนเด็กให้ให้ความสำคัญแก่ผู้อื่น ส่วนพฤติกรรมที่สังเกตไม่พบมี 4 เรื่อง คือ การสอนหรือฝึกเด็กไม่ให้ดูถูกผู้อื่น การสอนหรือฝึกเด็กให้ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนหรือฝึกเด็กให้โอกาสผู้อื่นแสดงความสามารถ และการสอนหรือฝึกเด็กให้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างยุติธรรม

2. ด้านการแสดงความคิดเห็น

พฤติกรรมที่สังเกตได้ส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมที่เป็นประจำปีโดย พบพฤติกรรมที่ไม่เป็นประจำปีโดย 2 พฤติกรรม พฤติกรรมที่เป็นประจำปีโดยที่พบมี 2 เรื่อง คือ การสอนหรือฝึกเด็กให้แสดงความคิดเห็นเป็นพฤติกรรมที่พบมากที่สุด รองลงมาคือ การสอนหรือฝึกเด็กให้มีมารยาทในการแสดงความคิดเห็น ส่วนพฤติกรรมที่สังเกตไม่พบคือการสอนหรือฝึกเด็กให้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และการสอนหรือฝึกเด็กให้ป้องกันความคิดเห็นของตนอย่างมีเหตุผล

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประจำปีโดยที่สังเกตพบ คือ การที่ครูไม่สอนหรือฝึกเด็กให้มีมารยาทในการแสดงความคิดเห็น

3. ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

พฤติกรรมที่เป็นประจำปีโดยที่สังเกตพบมี 2 เรื่อง คือ การที่ครูสอนหรือฝึกเด็กให้มีมารยาทในการฟัง เป็นพฤติกรรมที่พบมากที่สุด รองลงมาคือการที่ครูสอนหรือฝึก

เด็กให้ฟังผู้อื่นให้เข้าใจ แต่พฤติกรรมที่สังเกตไม่พบมี 3 เรื่อง คือ การที่ครูสอนหรือฝึกเด็กให้รู้จักอดทนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจนจบการสอนหรือฝึกเด็กให้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับตน และการสอนหรือฝึกเด็กไม่ให้ได้แย้งผู้อื่นอย่างไม่มีเหตุผล

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ที่สังเกตคือ การที่ครูไม่สอนหรือฝึกเด็กให้มารยาทในการฟัง

4. ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น

พฤติกรรมด้านนี้เป็นด้านที่สังเกตพบพฤติกรรมได้น้อยที่สุด พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบคือ การที่ครูสอนหรือฝึกเด็กให้แสดงความชื่นชมในความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนพฤติกรรมที่สังเกตไม่พบมี 3 เรื่อง คือการสอนหรือฝึกเด็กให้ซักถาม เพื่อความเข้าใจที่กระจ่างในความคิดเห็นของผู้อื่น การสอนหรือฝึกเด็กไม่ให้ตัดสินตามความคิดของตนเอง โดยที่ไม่ได้นำความคิดของผู้อื่นมาพิจารณา และเรื่องการสอนหรือฝึกเด็กให้รู้จักนำความคิดของผู้อื่นมาประสานกันให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มพฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบ คือ การที่ครูไม่สอนหรือฝึกเด็กให้ซักถาม เพื่อความเข้าใจที่กระจ่างในความคิดเห็นของผู้อื่น

5. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม

พฤติกรรมด้านนี้เป็นด้านที่สังเกตพบมากเป็นลำดับที่ 2 สังเกตพบพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่อง การที่ครูสอนหรือฝึกเด็กไม่ให้อยู่ให้เกิดความแตกความสามัคคีในการทำงานหรืออยู่ร่วมกัน พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมากที่สุดคือ การสอนหรือฝึกเด็กแต่ละคนให้มีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้อง และการสอนหรือฝึกเด็กให้ให้ความร่วมมือแก่ผู้อื่นในการทำกิจกรรมส่วนรวม ส่วนพฤติกรรมที่พบมากรองลงมาคือ เรื่องการสอนหรือฝึกเด็กให้อาสาทำงานหรือช่วยงานเพื่อส่วนรวมหรือช่วยงานเพื่อส่วนรวม และเรื่องการสอนหรือฝึกเด็กให้เสียสละเพื่อส่วนรวม และเรื่องที่พบน้อยที่สุดคือ เรื่องการสอนหรือฝึกเด็กให้มีทัศนคติที่ดีต่อการทำกิจกรรม

ส่วนรวม

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบ มีเพียง 1 เรื่อง คือ การที่ครูไม่สอนหรือฝึกเด็กให้มีทัศนคติที่ดีต่อการทำกิจกรรมส่วนรวม

6. ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

พฤติกรรมที่สังเกตพบด้านนี้มีน้อยมาก พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมี 3 เรื่อง คือ การสอนหรือฝึกเด็กให้คิด เลือกลงและตัดสินใจด้วยตนเองพบมากที่สุด การสอนหรือฝึกเด็กให้แก้ปัญหาและตัดสินใจโดยใช้เหตุผลพบรองลงมา การสอนหรือฝึกเด็กให้แสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจพบน้อยที่สุด ส่วนเรื่องที่สังเกตไม่พบคือการสอนหรือฝึกเด็กให้อธิบายหรือบอกเหตุผลในการตัดสินใจ

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยด้านนี้สังเกตไม่พบ

7. ด้านการปฏิบัติตามสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมด้านนี้เป็นด้านที่สังเกตพบมากที่สุด พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมี 4 เรื่อง เรื่องที่สังเกตพบมากที่สุดมี 2 เรื่อง คือ การสอนหรือฝึกเด็กให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ เรื่องที่พบรองลงมาคือ การสอนหรือฝึกเด็กไม่ให้ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และเรื่องที่พบน้อยที่สุดคือ การสอนหรือฝึกเด็กให้รักษาสีหน้าในเรื่องราวร่างกายและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น ส่วนเรื่องที่สังเกตไม่พบคือ การสอนหรือฝึกเด็กไม่ปล่อยให้ผู้อื่นล่วงละเมิดสิทธิของตนโดยไม่จำเป็น

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ที่สังเกตพบในด้านนี้มี 2 เรื่อง คือ การที่ครูไม่สอนหรือไม่ฝึกเด็กให้มีความรับผิดชอบต่อน้ำหนักของตน และการที่ครูไม่สอนหรือไม่ฝึกเด็กให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ ซึ่งทั้ง 2 เรื่องนี้พบพฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยจำนวนเท่ากัน

หมายเหตุ ตัวอย่างพฤติกรรมดูที่ภาคผนวก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็ก

1. ด้านการเคารพผู้อื่น

พฤติกรรมด้านการเคารพผู้อื่นเป็นด้านที่สังเกตพบมากที่สุด พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมี 5 เรื่อง คือ การที่ครูให้ความสนใจเด็กอย่างทั่วถึง เป็นเรื่องที่พบมากที่สุด รองลงมาคือ การที่ครูให้โอกาสเด็กแสดงความสามารถ การที่ครูปฏิบัติต่อเด็กอย่างเสมอภาค ยุติธรรม ตามลำดับ และเรื่องที่พบน้อยที่สุดมี 2 เรื่อง คือ การที่ครูยอมรับความแตกต่างของเด็ก และการที่ครูพูดให้เกียรติเด็ก ส่วนเรื่องที่สังเกตไม่พบพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยเลย ได้แก่ การที่ครูไม่ตักเด็ก

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ที่สังเกตพบมีเพียง 2 เรื่อง คือ การที่ครูตักเด็ก และการที่ครูไม่ให้ความสนใจเด็กอย่างทั่วถึง

2. ด้านการแสดงความคิดเห็น

พฤติกรรมการเป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กด้านการแสดงความคิดเห็น เป็นด้านที่ไม่สามารถสังเกตพบพฤติกรรมได้เลย ทั้งพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยและพฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตย

3. ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมีเพียง 1 เรื่อง คือ การที่ครูไม่ได้แย้งหรือขัดเด็กอย่างไม่มีเหตุผล ส่วนพฤติกรรมที่สังเกตไม่พบมี 4 เรื่อง คือ การฟังเด็กให้เข้าใจ การรับฟังความคิดเห็นของเด็กจนจบ การมีมารยาทในการฟังเด็ก และการรับฟังความคิดเห็นของเด็กที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับตน เนื่องจากในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ครูจะเป็นผู้สอน แนะนำ หรืออธิบายให้เด็กรับฟังเพียงฝ่ายเดียว เด็กไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น จึงสังเกตไม่พบพฤติกรรมเหล่านี้

จากการสังเกตพบว่าครูไม่รับฟังความคิดเห็นของเด็กที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับตนซึ่งแสดงให้เห็นความไม่เป็นประชาธิปไตยของครู

4. ด้านการพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น

พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบคือ การที่ครูซักถามเด็กเพื่อให้เด็กชี้แจงความคิดเห็นของตน ส่วนพฤติกรรมที่สังเกตไม่พบมี 3 เรื่อง คือ การที่ครูไม่เร่งรัดตัดสินใจตามความคิดของตนเอง โดยที่ไม่ได้นำความคิดของเด็กมาพิจารณา การที่ครูประสานความคิดเห็นของเด็กให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม และการที่ครูแสดงความชื่นชมในความคิดเห็นของเด็ก

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบคือ ครูตัดสินใจตามความคิดของตนเอง โดยที่ไม่ได้นำความคิดของเด็กมาพิจารณา

5. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม

พฤติกรรมที่สังเกตพบด้านนี้สังเกตพบเฉพาะพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยซึ่งพฤติกรรมที่สังเกตพบมี 3 เรื่อง คือ ครูแสดงทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมส่วนรวม ทางวาจาหรือการกระทำเมื่ออยู่กับเด็ก ครูยกย่องชมเชยเด็กที่ทำกิจกรรมส่วนรวม และครูให้ความร่วมมือแก่เด็กในการทำกิจกรรมส่วนรวม

6. ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมี 2 เรื่อง เรื่องที่พบมากที่สุด คือ การที่ครูแสดงให้เห็นถึงการแสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจและรองลงมาคือ การที่ครูให้โอกาสเด็กเลือกเล่นของเล่นหรือตัดสินใจทำกิจกรรม

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมี 2 เรื่อง เรื่องที่พบมากที่สุดคือ การที่ครูไม่ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นของเล่นหรือตัดสินใจทำกิจกรรม และที่พบรองลงมาคือ การที่ครูไม่แก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้เหตุผลให้เด็กเห็น

7. ด้านการปฏิบัติตนตามสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบมี 2 เรื่อง คือ การที่ครูรักษาสีทธิของเด็ก และการที่ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบให้เด็กเห็น ส่วนพฤติกรรมที่สังเกตไม่พบ คือ การไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของเด็ก การรักษาสีทธิของตนไม่ปล่อยให้เด็กมาละเมิดสิทธิของตน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงต่าง ๆ เช่นเดียวกับเด็ก

พฤติกรรมที่ไม่เป็นประชาธิปไตยที่สังเกตพบคือ การที่ครูไม่รักษาสีทธิของเด็ก และการที่ครูไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบให้เด็กเห็น

หมายเหตุ ตัวอย่างพฤติกรรมที่ภาคผนวก